

Remissyttrande

Datum: 2017-03-01

Lärande i Sverige AB (Org.nr 556571-5892)

Diariernr: U2016/04660/GV

Utbildningsdepartementet
103 33 StockholmRegeringskansliet per e-post:
u.remissvar@regeringskansliet.se**Bakgrund**

Gymnasieutredningen SOU 2016:77

<http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2016/10/sou-201677/>

Skolverket rekommenderar att det inte ska skapas en egen inriktning för Naturturismen. Med anledning av detta lämnar vi härmed ett svar på remissen SOU 2016:77.

Vi anser följande:

- 1 Det framskrivna förslaget för Naturbruksprogrammet, inriktning Naturturism, har inte tagit hänsyn till de remissvar som inkommit (ärende 2015:1247).
- 2 Föreslagna förändringar av inriktningar på Naturbruksprogrammet, där Naturturism inte ges en egen inriktning, kommer att påverka branschen mycket negativt.
- 3 Utbildning inom Naturturism måste ge bred och djup yrkeskunskap och kompetens för att svara upp mot de politiska ambitionerna att utveckla Naturturismen, den snabbast växande delen inom Sveriges nya basnäring: Besöksnäringen
- 4 Skolverket har tillrättalat underlag och statistik för att rättfärdiga egna förslag
- 5 Hanteringen av ärendet sköts inte på ett myndighetsmässigt sätt

1 Det framskrivna förslaget för Naturbruksprogrammet, inriktning Naturturism, har inte tagit hänsyn till de remissvar som inkommit.

I samband med yttranden avseende remissvar i ärendet 2015:1247 visades ett enormt engagemang i frågan kring Naturbruksprogrammet, inriktning Naturturism trots en kort svarstid på 3 veckor och ett begränsat utskick till bara 14 remissinstanser.

Av de 38 remissvar som finns tillgängliga på www.naturbruk.se/remissvar, är det endast ETT remissvar, som hävdar att Naturturism ska tas bort från inriktning Skog på Naturbruksprogrammet. TRE av svaren tar inte ställning. ÖVRIGA TRETTIOTRE (33) remissvar uttrycker att Naturbruksprogrammet måste säkerställa Naturturism som yrkesutgång.

I relation till detta ställer vi oss starkt kritiska till den sammanfattning av remissvaren som har gjorts av Skolverket, då den inte fokuserar på det som utgör kärnan i svaren, dvs att Naturturismens möjligheter inom gymnasieskolan måste stärkas, inte försvagas eller tas bort. Detta trots att remissinstanserna, som yrkat på detta, dessutom är tunga, som t ex Jordbruksverket, Naturvårdsverket, KSLA (Kungliga Skogs- och Lantbruksakademin), Hushållningssällskapet, Visita m fl.

2 Föreslagna förändringar av inriktningar på Naturbruksprogrammet, där Naturturism inte ges en egen inriktning, kommer att påverka branschen mycket negativt.

Sverige riskerar att strypa kompetenstillförseln till en av Sveriges basnäringar, där regeringen och Mikael Damberg uttrycker att "Besöksnäringen är en motor för tillväxt och jobbskapande, med växande potential."

Naturturismen kräver specialistkompetens som endast kan tillgodoses via karaktärsämneskurser inom Naturbruksprogrammet, som svarar mot yrkesområdets kompetensbehov.

3 Utbildning inom Naturturism måste ge bred och djup yrkeskunskap och kompetens för att svara upp mot de politiska ambitionerna att utveckla Naturturismen, den snabbast växande delen inom Sveriges nya basnäring: Besöksnäringen

Lärande anser att det är en självklarhet att tydliggöra Naturbruksprogrammets inriktningar, så att s.k. program-maskning omöjliggörs. Lärande anser att för att utbildningen inom Naturturism ska svara mot branschens behov är det nödvändigt att de definierade kurserna inom avsedd inriktning svarar mot behoven inom yrkesområdet Naturturism.

Under senhösten har Skolverket fört fram tankar om att elever som siktar på arbete inom Naturturism ska bygga en grund med yrkeskunskaper inom inriktningarna Djurvård, Hästhållning, Trädgård, Lantbruk eller Skogsbruk (maskiner). Det har även framförts tankar om att koppla Naturturismen till Barn- och Fritidsprogrammet alt Hotell- och Turismprogrammet. Detta är helt felaktiga utgångspunkter då yrkesutgången kräver djupa kunskaper inom biologi, natur etc. Vill Sverige stärka Naturturismen som bransch, måste även de som planerar för framtidens

yrkeskompetens lyssna på företrädare och sakkunniga från en bransch i förändring. Elevernas yrkeskompetens med inriktning Naturturism kommer att äventyras om "fel" inriktningskurser läggs in.

Skolverkets agerande visar tydligt hur de har tagit parti för särintressen, som inte utgår från vad som är bra för elevernas och Sveriges framtid. Detta är heller inte i överensstämmelse med intentionen i "En gymnasieutbildning för alla", där det enligt direktiven är naturligt att gymnasieskolan behöver fortsatta utvecklas och anpassas till ett föränderligt samhälle (SOU 2016:77 sid 31).

4 Skolverket har tillrättalat underlag och statistik för att rättfärdiga egna förslag

Skolverkets tillrättalagda statistik redovisas som underlag till Skolverkets programråd för Naturbruksprogrammet, Hotell- och Turismprogrammet samt Barn- och Fritidsprogrammet. Samma statistik ligger också till grund för de skrivningar och förslag som redovisas för regeringen och andra myndigheter.

På uppdrag av Skolverket har Lärande (Realgymnasiet) och övriga gymnasieskolor, som utbildar mot Naturturism samlat in data avseende 2015 års avgångselever. Den samlade statistiken för Naturturismen visar att 90% av dessa har arbete ett år efter avslutad utbildning, varav nästan 50% i branschen. Detta är en **mycket hög siffra**. Det går att ta del av och granska underlag och tolkningar på: <http://www.naturbruk.se/for-nb-skolor/naturturism/>. När Skolverket redovisar från samma underlag hävdar de att andelen elever i arbete efter utbildning inom Naturturism är låg, "bara 27% arbetar i branschen". Skillnaden i redovisningarna är anmärkningsvärd.

Dessutom, finns det flera underlag och bedömningar från bransch och andra myndigheter som pekar på att arbetslivet har behov av naturbrukets naturturism-utbildningar. Vidare är allt fler ungdomar intresserade av att söka gymnasieutbildning till den snabbväxande näringen Naturturism, då det idag årligen handlar om 200-300 elever som påbörjar utbildning inom detta område (Skolverket redovisar felaktigt siffran drygt 100). Detta visar ett betydligt starkare intresse för inriktning Naturturism i jämförelse med inriktning Trädgård, dit ca 40 elever söker sig.

5 Hanteringen av Naturbruksprogrammet sköts inte på ett myndighetsmässigt sätt

Lärande anser inte att hanteringen av Naturbruksprogrammet sköts på ett myndighetsmässigt sätt. Lärande och andra parter har vid upprepade tillfällen påpekat

faktafel, som ligger till grund för beslut och slutsatser, för chefer på Skolverket. Initiativ till dialog har konsekvent avvisats av Skolverket.

Lärande anser att Skolverkets ansvarige person för Naturbruksprogrammet är färgad av sin egen bakgrund och sitt särintresse växtodling. Ansvarig person har bl. a författat ett antal böcker inom området, varav en tillsammans med ansvarig för Naturbruksprogrammets utformning i samband med framtagningen av Gy 11 (f.d. trädgårdslärare). För att Skolverkets arbete med den nationella utvecklingen av Naturbruksprogrammet ska vara framåtriktad, objektivt, professionellt och myndighetsmässigt krävs en bredare och mer aktuell kompetens.

Sammanfattning

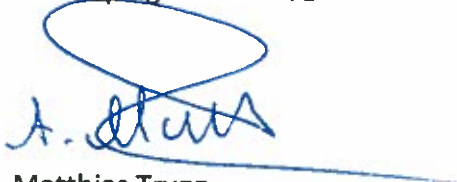
Lärande anser att utredningens förslag i sin nuvarande form avseende Naturbruksprogrammet bör avslås, p.g.a. oprofessionell hantering.

Lärande anser istället att Skolverket bör få i uppdrag att göra ett omtag kring förslaget, inkl bemanna med relevant och bredare kompetens.

Lärande anser att direktiven till uppdraget bör innehålla en konsekvensanalys ang Naturturism, som egen inriktning samt att en sammanslagning av inriktningarna Trädgård och Lantbruk bör utredas igen. Förslaget fanns i arbetet med GY 11, men stoppades av dåvarande programansvarig (f.d. trädgårdslärare).

Lärande anser att Utbildningsdepartementet bör kalla in Skolverket och Naturbruksskolornas förening till en gemensam genomgång avseende skillnaderna i redovisning av statistik och slutsatser.

Norrköping 2017-03-01

Matthias Trygg
Lärande i Sverige AB